

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2026: 59; 20–30 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2026.59.13939>

УДК 070.4:050"2025"

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОЇ МАТРИЦІ СУСПІЛЬСТВА В ПУБЛІЦИСТИЦІ ЧАСОПISУ «КРАЇНА» (2025)

Віталій Гандзюк

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
вул. К. Острозького, 32, 21001, Вінниця, Україна*

e-mail: v.o.handziuk@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4312-6848>

У статті досліджено структурно-змістову трансформацію часопису «Країна» протягом 2025 року. Предметом дослідження є еволюція тематичних домінант, жанрової архітектури та візуальних моделей видання в умовах екзистенційних викликів. Основний результат засвідчує перехід видавничої стратегії від аналітичного спостереження за зовнішніми процесами до активного конструювання національної суб'єктності. Автор доводить, що через зміну акценту від «спостерігача» до «громадянина-мислителя» часопис став дієвим інструментом формування ціннісної матриці українського суспільства.

Ключові слова: часопис «Країна», структура журналу, теми публікацій, жанри журналістики, рубрики видання, розвиток суспільства, 2025 рік.

Постановка проблеми.

Трансформація сучасного медіапростору в умовах довготривалих екзистенційних викликів зумовлює необхідність переосмислення функціональної ролі аналітичної періодики як інструменту стратегічної комунікації та формування національної ідентичності. У періоди високої суспільної турбулентності друковані видання перестають бути лише джерелом оперативної інформації, перетворюючись на інтелектуальні платформи. Актуальність дослідження визначається специфікою 2025 року як етапу переходу українського суспільства від ситуативної мобілізації до системної розбудови суб'єктності, що вимагає ґрунтовної наукової рефлексії над змінами у структурі та змісті провідних медіамайданчиків. Актуальним постає вивчення механізмів адаптації часопису «Країна» до динамічних запитів аудиторії, де еволюція рубрикації, тематики та жанрової палітри виступає індикатором зрілості національного інтелектуального дискурсу. Дослідження трансформації видання протягом річного циклу дозволяє дешифрувати ціннісні коди, які закладаються у фундамент поствоєнного устрою та соціальної регенерації.

Метою статті є комплексне вивчення структурно-змістової еволюції часопису «Країна» протягом 2025 року, що передбачає аналіз закономірностей трансформації видавничої стратегії від дескриптивної аналітики до ціннісного проєктування.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення низки наукових завдань, зокрема: дослідження функціональних змін архітекτονіки видання у річній перспективі, відстеження динаміки тематичних домінант, а також аналіз жанрової трансформації видання.

Об'єктом дослідження є матеріали випусків за січень, березень, червень та вересень 2025 року, що дає змогу сформувати цілісну картину інтелектуальної динаміки часопису.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

У сучасній журналістиці значне місце посідає вивчення наукових фахових видань як першоджерела для апробації інноваційних ідей та результатів прикладних розвідок. Дослідники, зокрема Т. Ярошенко¹, акцентують на критичній ролі наукового журналу в системі розповсюдження технічної та гуманітарної інформації, підкреслюючи, що за оперативністю оприлюднення даних такі публікації традиційно випереджають інші види видань.

Важливе значення для розробки теоретико-методологічного підґрунтя статті мають праці фахівців, які фокусуються на типологічних характеристиках періодики та її функціональному призначенні в системі медіа. Питаннями структури сучасного інформаційного простору та репрезентативності різних типів журналів займалися М. Женченко, І. Женченко, М. Назаровець² та ін. Їхні доробки дають змогу класифікувати видання за змістовим наповненням, цільовим призначенням та спеціалізацією.

Окремий пласт досліджень становлять праці Н. Чеботарьової³, А. Файф та А. Газні⁴, які аналізують міжнародний досвід функціонування медіа, необхідний для зіставлення українських видавничих моделей із загальносвітовими тенденціями розвитку журналістики. Водночас, як зазначають науковці, попри наявність ґрунтовних класифікацій за періодичністю чи інституційною належністю, проблема трансформації ідеологічних та жанрових параметрів аналітичних видань під впливом тривалих суспільних криз потребує подальшого поглибленого вивчення.

Методологічна основа дослідження становить комплексний підхід, що поєднує методи системного та порівняльного аналізу для вивчення еволюції часопису в річному циклі. Основним інструментом збору та інтерпретації даних обрано контент-аналіз, який дає змогу зафіксувати кількісні та якісні зміни в тематичній структурі та рубрикації видання. Семіотичний аналіз застосовується для дешифрування візуальних кодів обкладинок та ілюстративного наповнення, тоді як жанрово-стилістичний метод дає змогу простежити трансформацію публіцистичних форм.

¹ Ярошенко, Т. О. (2005), «Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів», *Вісник Книжкової палати*, № 10, с. 29-34.

² Nazarovets, M. (2024). "Unlocking the hidden realms: analysing the Ukrainian journal landscape with Ulrichsweb", *Learned Publishing*, 37(3), 12 p.

³ Чеботарьова, І. Б., Захарова Е. О. (2025), «Класифікація та категорії наукових журналів», *Поліграфічні, мультимедійні та web-технології: матеріали Молодіжної школи-семінару X Міжнар. наук.-техн. конф., 14-17 травня 2025 р.*, ТОВ «Видавництво Ліра-К», Київ, т. 2, с. 146-149.

⁴ Gazni, A. (2015), "Globalization of national journals: Investigating the growth of international authorship", *Learned Publishing*, 28(3), p. 195-204.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Журнал «Країна» у випуску №2 (729) від 30 січня 2025 року постає як цілісна комунікативна модель, де візуальна та текстова складові підпорядковані єдиній аналітичній стратегії. Видання використовує архітектуру «інтелектуального конструктивізму», де дизайн не просто обрамлює контент, а виступає самостійним інструментом формування смислів.

Візуальна ідентичність часопису ґрунтується на функціональному мінімалізмі та чіткій модульній сітці, що забезпечує високу читабельність при щільному інформаційному наповненні. Обкладинка номера виконує роль семіотичного вузла: використання метафори шахової гри на тлі карти світу в поєднанні з іронічним заголовком про «спеціальну революційну операцію» Дональда Трампа створює багатоплановий контекст, що апелює до критичного мислення аудиторії. Цей прийом підсилюється внутрішньою ілюстрацією на 5 сторінці (№2 (729). Січень), де Статуя Свободи з коктейлем Молотова візуалізує радикальність обговорюваних політичних змін, перетворюючи графічний елемент на гострий публіцистичний коментар.

Стилістичне оформлення внутрішніх сторінок характеризується домінуванням типографічних акцентів над декоративними. Використання великих рубаних шрифтів для заголовків та винесення ключових цитат у «повітряні» блоки дає змогу структурувати увагу читача, створюючи динамічний ритм сприйняття. Наприклад, у матеріалі про Олександра Алфьорова велика акцентна цитата «Майбутнє за тими, хто зробить інакше» (№2 (729). Січень. С.18) стає ідейним стрижнем усього інтерв'ю, навколо якого ґрупується деталізований біографічний наратив.

Жанрова палітра номера демонструє синтез класичної аналітики та антропоцентричної журналістики. Видання свідомо відходить від інформування на користь методу прямої мови та створення психологічних портретів. Це чітко простежується у рубриках «Щоденник» та «Люди та речі», де через особистий досвід героїв, від майстра дронів Олександра Бистрова до художниці Неллі Ісупової, розкриваються глобальні суспільні тренди. Фотоконтент у таких матеріалах позбавлений надмірної ретуші; акцент на крупних планах облич та деталях побуту підкреслює документальну автентичність видання.

Особливе місце в архітектурі випуску посідає рубрика «Дати» та історичні розвідки про Франсіско Франко чи будівництво Панамського каналу. Вони функціонують як інтелектуальний бекграунд, що дає змогу проводити паралелі між минулим і сучасністю, заземлюючи актуальні події у світовий культурний контекст. Стиль журналу «Країна» визначається як збалансоване поєднання академічної глибини змісту з агресивно-сучасною візуальною подачею, що формує образ видання як інтелектуального навігатора у складному геополітичному просторі 2025 року.

Аналіз рубрикації часопису «Країна» у випуску №2 (729) дає змогу розкрити логіку побудови інформаційного простору видання, що базується на принципі від загального (глобального) до приватного (особистісного). Структура журналу чітко ієрархічна: кожен блок виконує окрему комунікативну функцію, створюючи багатогранну картину світу для інтелектуального читача.

Відкриває номер блок «Події», який виконує роль інформаційного дайджесту та моніторингу актуального стану національного духу. У цьому випуску рубрика фокусується на темі спортивної та культурної величч, зокрема через матеріал про Олександра Усика як «найкращого українського боксера усіх часів». Тут журналісти

використовують метод героїзації через успіх, що є важливим елементом підтримки суспільного оптимізму.

Центральним аналітичним ядром випуску є рубрика «Власна думка», що перетворює журнал на майданчик для експертної дискусії, пропонуючи не просто факти, а глибоку інтерпретацію світових процесів через метафору «гоночного боліда». Водночас рубрика «Економіка», яка приземлює глобальні дискусії до рівня гаманця пересічного громадянина, детально розбирає прогнози щодо інфляції на 2025 рік.

Жанрове різноманіття видання найяскравіше розкривається у блоці «Люди та речі», що містить рубрики «Досвід», «Словник» та «Викриття». Зокрема, матеріал про Олександра Бистрова у розділі «Досвід» демонструє практичну реалізацію громадянської відповідальності через виробництво дронів, де технічні деталі поєднуються з особистою філософією героя. Рубрика «Словник» у цьому номері виконує важливу соціокультурну місію, деконструюючи феномен «Шакалячого експресу», що допомагає читачеві зрозуміти механізми сучасної мережевої комунікації та хейту. Рубрика «Викриття» (матеріал «Королі тендерів») додає виданню рис контролюючого органу громадянського суспільства, фокусуючись на антикорупційній тематиці.

Особливу атмосферу номеру створюють рубрики «Щоденник» та «Портрет», які відповідають за антропологічний складник дослідження. У матеріалі про Олександра Алфьорова (рубрика «Щоденник») використовується формат сповіді, що допомагає вибудувати інтимний зв'язок між героєм та аудиторією. Натомість «Портрет» художниці Неллі Ісупової зміщує акцент на естетичне та вічне, балансуючи політичну гостроту номера мистецьким затишком та життєствердною філософією («радіти життю, не дивлячись ні на що»).

Завершується змістовна структура номера рубриками «Історія» та «Подорожі». Життєпис Франсіско Франко у розділі «Історія» не є випадковим, він слугує історичним дзеркалом для аналізу авторитарних тенденцій сучасності. Рубрика «Подорожі» (Лемківщина, подорож до Польщі) виконує функцію культурної дешифровки простору, підкреслюючи спільність європейського досвіду та важливість збереження ідентичності в умовах міграційних процесів. Таким чином, рубрикація «Країни» працює як злагоджений механізм, що задовольняє потреби читача в аналітиці, емоційному співпереживанні та інтелектуальному саморозвитку.

Аналіз текстового масиву випуску №2 (729) дає підстави стверджувати, що тематичне поле журналу «Країна» у 2025 році формується навколо концепції «Україна в глобальному та історичному контекстах». Тематика видання позбавлена вузької спеціалізації; натомість вона пропонує міждисциплінарний підхід, де політичні процеси розглядаються крізь призму культури, а військові реалії через людську антропологію.

Основними тематичними векторами, що визначають зміст журналу, є геополітика та зовнішні загрози – домінантна тема номера, реалізована через аналіз «феномену Трампа» та його впливу на світовий порядок. Журнал фокусується не лише на американських виборах як на події, а як на новій епосі, що несе ризики для світової демократії та безпосередньо для майбутнього України. На підтвердження цього – стаття Олександра Харченка «Як жити з Трампом на одній планеті» та інтерв'ю з Олександром Мотилем, де війна в Україні розглядається як частина великої геополітичної шахівниці.

Журнал приділяє значну увагу питанням внутрішньої стабільності держави. Тематика інфляції, прогнозів на фінансовий рік та корупційних ризиків у сфері державних закупівель (матеріал «Королі тендерів») формує у читача розуміння внутрішніх викликів, які є не менш критичними, аніж зовнішні. Економіка тут подається не як суха статистика, а як фактор національної безпеки.

Особливістю «Країни» є те, як вона пише про війну. Замість фронтових звездень видання обирає шлях висвітлення персонального досвіду та технологічного прогресу. Тема «людини зі зброєю» розкривається через портрети інтелектуалів на фронті та волонтерів-технологів. Окремий акцент робиться на культурі пам'яті про полеглих героїв, що простежується у чуттєвому матеріалі «Коли дивлюся на зірку, уявляю, що ми з Дмитром спілкуємося».

Історія для журналу – не архівне минуле, а інструмент деколонізації свідомості. Через біографії (Франсіско Франко) та рубрику «Дати» видання проводить паралелі між українським сьогоденням та світовим досвідом боротьби за незалежність. Культурологічний пласт (інтерв'ю з Неллі Ісуповою, репортаж з Лемківщини) доповнює цю тематику, підкреслюючи, що боротьба триває не лише за території, а й за право бути собою в культурному просторі.

Журнал активно реагує на хвороби сучасного цифрового суспільства. Тема медіаграмотності та психології поведінки в соцмережах (аналіз явища «Шакалячого експресу») свідчить про намір редакції не лише інформувати, а й виховувати критичне мислення у своїй аудиторії.

Дослідження морфології та структурної організації часопису «Країна» у часовому зрізі від січня до березня 2025 року дає змогу простежити чітку траєкторію переходу від аналітичної дескрипції до ідеологічної маніфестації. Компаративне дослідження візуальних моделей обох номерів свідчить про радикальну трансформацію комунікативної стратегії видання: якщо січнева обкладинка (випуск №2) базувалася на складній геополітичній метафорі з використанням багатофігурних композицій та державних символів США та РФ, то березневий номер (випуск №6) демонструє перехід до графічного пуризму. Обкладинка березневого примірника, побудована на контрастному поєднанні експресивної чорної плями та вертикальної червоної лінії на білому тлі, у поєднанні з безальтернативним вербальним імперативом «КАПІТУЛЯЦІЯ = СМЕРТЬ», трансформує видання з майданчика для рефлексій на інструмент прямого ідеологічного впливу.

Архітектоніка внутрішнього простору журналу зберігає спадковість модульної сітки, проте демонструє суттєве зміщення акцентів у бік текстоцентричності та посилення типографічної агресії. У порівнянні з січневим випуском, де візуальний контент, зокрема великі портретні плани героїв рубрик «Події» та «Оцінки», відігравав рівноправну з текстом роль, у березневому номері спостерігається домінування великих, рубаних заголовків. Це особливо помітно у рубриці «Власна думка», де заголовки «Місія України» (№6 (733). Березень. С. 5) – це головний візуальний подразник, який підпорядковує собі увесь композиційний простір сторінки, що свідчить про намір редакції максимально концентрувати увагу читача на смислових одиницях, нівелюючи розважальну функцію ілюстративного ряду.

Структурна організація березневого номера демонструє більш напружений внутрішній ритм та ідейну щільність. Попри збереження традиційного рубрикатора, змістовне наповнення блоків «Оцінки» та «Люди та речі» зазнає ціннісної переорі-

ентації. Якщо січневий випуск пропонував широкий спектр тем, від аналізу «світу Трампа» до спортивних досягнень Олександра Усика, то березнева структура вибудовується навколо концепції національної суб'єктності та екзистенційної оборони. Перехід від геополітичного прогнозування до формулювання внутрішніх завдань нації простежується через послідовність матеріалів: від філософського обґрунтування місії держави до технологічного аналізу авіаційної коаліції. Таким чином, морфологічна еволюція журналу протягом першого кварталу 2025 року відображає процес «інтелектуальної мобілізації» часопису, перетворюючи його з аналітичного тижневика на ідеологічний орієнтир у кризовому суспільно-політичному просторі.

Між номерами січня та березня 2025 року виявлено глибокі зміни в ідеологічній стратегії часопису «Країна». У січневому випуску №2 (729) домінуючим вектором виступала зовнішня аналітична рефлексія, де ключовим тематичним вузлом було обрання Дональда Трампа та його потенційний вплив на світоустрій. Акцентом в цей період були постаті, що втілюють індивідуальний успіх та професійну експертність, як-от Олександр Усик (№2 (729). Січень. С. 8) чи історик Олександр Алфьоров (№2 (729). Січень. С. 18–19). Проте вже у березневому випуску №6 (733) спостерігається радикальне зміщення фокуса з геополітичного спостереження на формулювання внутрішньої екзистенційної стратегії нації. Тематичний центр тяжіння переміщується до концепту самостійної історичної місії України, що найбільш виразно артикульовано у публікації Максима Розумного (№6 (733). Березень. С. 5).

Трансформація основних акцентів простежується через перехід від «експерта-інтелектуала» до «суб'єкта-чину». Якщо в січні Олександр Алфьоров виступав як хранитель історичної пам'яті та свідок подій, то в березні Валерій Пекар (№6 (733). Березень. С. 6–9) постає вже як ідеолог нового суб'єктного статусу України, яка «купила кров'ю час для Європи». Тематика стає більш політизованою та вимогливою; журнал акцентує не лише на досягненнях, а на відповідальності кожного індивіда за збереження суверенітету, що підкріплюється жорстким маніфестом на обкладинці. Навіть у культурному та бізнесовому блоках героїні, як-от дизайнерка Христя Патик (№6 (733). Березень. С. 26–27), репрезентуються через призму адаптивності та опору, де творчість є не самовираженням, а формою функціонування нації в умовах війни.

Зміна тональності видання також виявляється у способі аргументації та лексичному наповненні текстів. Січневий номер оперував категоріями прогнозу, аналізу ризиків та економічного передбачення, зокрема у матеріалі про інфляцію (№2 (729). Січень. С. 24). Натомість березневий дискурс набуває ознак месіанства та безкомпромісності. Тема «трампівського світу», яка в січні викликала аналітичний неспокій, у березні трансформується у внутрішній заклик до мобілізації ресурсів, де авіаційна коаліція F-16 (№6 (733). Березень. С. 14–17) розглядається як інструмент реалізації національної волі. Впродовж першого кварталу 2025 року журнал пройшов шлях від раціонального осмислення зовнішніх викликів до емоційно-напруженого утвердження внутрішньої сили, де основний акцент еволюціонував від професіонала, що діє в межах професії, до громадянина, що діє в межах історичної долі.

Вивчення внутрішньої структури журналу «Країна» у випусках №2 (729) від 30 січня та №6 (733) від 27 березня 2025 року дає змогу констатувати високий ступінь консервативності рубрикатора, що є ознакою сталої видавничої моделі. Основна архітектоніка номера залишається незмінною: видання послідовно відкривається блоком «Події», продовжується розділом «Оцінки» та завершується масштабним

сегментом «Люди та речі». Така стабільність структури виконує функцію навігаційного орієнтира для постійного читача, створюючи впорядкований інформаційний простір у кризові періоди.

При детальному порівнянні змісту рубрик виявляється суттєва функціональна трансформація їхнього наповнення. У січневому випуску рубрика «Події» має виразний акцент на національних досягненнях та перемогах, що підтверджується матеріалом про Олександра Усика (№2 (729). Січень. С. 8). У березневому номері цей блок набуває більш тривожного та мобілізаційного характеру, де центральне місце посідає обговорення авіаційної коаліції (№6 (733). Березень. С. 14). Це свідчить про те, що попри незмінність назви рубрики, її роль зміщується від «хроніки успіху» до «хроніки стратегічного виживання».

Найбільш помітні внутрішні зміни простежуються у блоці «Люди та речі». Якщо в січні цей розділ пропонував широкую палітру соціально-побутових тем, як от аналіз мережевого феномену «Шакалячий експрес» (№2 (729). Січень. С. 30) або розповідь про художницю Неллі Ісупову (№2 (729). Січень. С. 36), то в березні цей блок стає ідеологічно щільнішим. У випуску №6 акцент переноситься на матеріали, що обґрунтовують ціну національної незалежності, зокрема через інтерв'ю Валерія Пекаря (№6 (733). Березень. С. 6) та статтю про «Місію України» (№6 (733). Березень. С. 5). Таким чином, формальна структура рубрик залишається сталою, але їхній семантичний обсяг у березні радикально зростає до екзистенційно-оборонної тематики.

Вивчення випуску часопису «Країна» №11–12 (738–739) від 19 червня 2025 року у порівнянні з примірниками за січень та березень дає змогу простежити динаміку трансформації видавничої стратегії: від аналітичного спостереження та ідеологічного маніфесту до стратегії прагматичного проєктування майбутнього та технологічної мобілізації.

Червневий номер зберігає базову архітектоніку, проте демонструє специфічне для випуску ущільнення рубрикатора. На відміну від січневих випусків, що мали ознаки класичного щотижневика, та березневого «номера-маніфесту», червневий примірник вибудовує структуру навколо великих експертних блоків. Обкладинка номера повертається до принципу багаточастковості, де поєднуються портретне знімання Романа Безсмертного та картографічна інфографіка з елементами візуалізації військових загроз у Балтійському регіоні. Це різко контрастує з мінімалістичною березневою обкладинкою. Внутрішня верстка червневого номера демонструє збільшення кількості візуальних вірсіків та інтерактивних елементів, що інтегрують друкований текст із цифровими платформами.

Тематичне поле червневого випуску зазнає суттєвого зміщення фокуса у порівнянні з попередніми періодами. Якщо в січні домінуючим вектором був аналіз зовнішніх політичних чинників, зокрема «феномену Трампа», а в березні артикуляція внутрішнього спротиву, то в червні акцент зміщується на технологічний та соціально-відновлювальний аспекти. Центральним тематичним вузлом стає «четверта індустріальна революція», де в інтерв'ю з Віктором Тараном на сторінках 14–17 війна розглядається крізь призму інтелектуальної переваги та цифровізації. Паралельно з цим розвивається пласт тем, присвячених соціальній регенерації: матеріал за участю Вадима Свириденка «Сьогодні суспільство поранене, це нам на десятиліття роботи»

(№11–12 (738–739). Червень. С. 22–25) свідчить про перехід видання до аналізу довготривалих антропологічних наслідків конфлікту.

Жанрова палітра червневого номера характеризується посиленням експертно-аналітичного інтерв'ю та соціального нарису-сповіді. Матеріали Романа Безсмертного (№11–12 (738–739). Червень. С. 6–9) та Віктора Тарана (№11–12 (738–739). Червень. С. 14–17) репрезентують жанр фахового прогнозу, де домінують аргументи техніко-технологічного та геополітичного характеру. Водночас рубрика «Щоденник» із Іванкою Димид (№11–12 (738–739). Червень. С. 26–29) та «Погляд» (№11–12 (738–739). Червень. С. 50–51) функціонують у межах художньої публіцистики, що апелює до емоційної пам'яті аудиторії. Стилістика текстів у червні стає більш стриманою та прагматичною порівняно з березневою екзистенційною напругою; наприклад, у рубриці «Власна думка» Максим Розумний аналізує «синдром завченої неготовності» (№11–12 (738–739). Червень. С. 5), застосовуючи метод деконструкції суспільних настроїв.

Аналіз допомагає виділити ключовий образ часопису протягом першого півріччя 2025 року. У січні це «інтелектуал-оглядач» (Олександр Алфьоров), який осмислює тяглість історії. У березні герой трансформується у «воїна-ідеолога» (Валерій Пекар), який формулює маніфест спротиву. У червні ж домінує образ «технолога-реабілітолога» (Віктор Таран, Вадим Свириденко), який проєктує систему функціонування держави в умовах тривалого виклику. Журнал «Країна» у червні 2025 року остаточно утверджується як видання, що не лише рефлексує над подіями, а й бере участь у формуванні стратегічної дорожньої карти розвитку українського суспільства.

Аналіз вересневого випуску часопису «Країна» №17–18 (744–745) від 25 вересня 2025 року свідчить про завершення річного ідеологічного циклу, що характеризується переходом від зовнішньої аналітики та мілітарної апологетики до глибокого соціогуманітарного самоаналізу українського суспільства. Структурно-морфологічна організація вересневого номера демонструє стабільність базової архітекτονіки, водночас фіксуючи зміщення акцентів у візуальній презентації головного наративу. Обкладинка номера відходить від інфографічної складності червневих моделей та маніфестарності березня, фокусуючись на класичному портретному образі соціолога Євгена Головахи. Центральний вербальний маркер «80% НАСЕЛЕННЯ КАЖУТЬ: “Я – ГРОМАДЯНИН УКРАЇНИ”» виступає як ключовий концепт, що зміщує фокус із зовнішніх загроз на внутрішню монолітність суспільства. Внутрішня структура зберігає традиційну послідовність рубрик, де розділ «ІНТЕРВ'Ю» продовжує виконувати функцію інтелектуального каркаса, забезпечуючи перехід від соціологічного аналізу до геополітичного прогнозування.

Тематичний ландшафт вересня характеризується синтезом соціогуманітарних досліджень та стратегічного планування, що простежується через кілька векторів. У межах соціологічної рефлексії, в інтерв'ю з Євгеном Головахою на сторінках 7–8, аналізується якісна зміна громадянської свідомості та висувається теза про ймовірне вичерпання ресурсів агресора до 2026 року. Це логічно розвиває січневу тему геополітичної невизначеності, але вже з позиції внутрішньої впевненості та суб'єктності. Державна спадкоємність актуалізується через рубрику «ЩОДЕННИК» із Андрієм Парубієм на сторінці 9 та історичні розвідки про Михайла Коцюбинського на сторінках 27–29 (№17–18 (744–745). Вересень), що поєднують сучасну політичну боротьбу з культурним фундаментом нації. Антропологія війни, представлена у матеріалі про

Олену «Ейрі» Кузнецову на сторінках 11–12 (№17–18 (744–745). Вересень), трансформує червневу тему «війни технологій» у досвід конкретних виконавців, де акцент робиться на особистісній трансформації вчителя у військового фахівця.

Жанрова система вересневого номера демонструє домінування ретроспективного інтерв'ю та аналітичного огляду, що відповідає загальній тенденції до підбиття підсумків сезону. Стратегічна аналітика Олега Саакяна «Коаліція охочих так і не стала рішучою» на сторінках 6–7 (№17–18 (744–745). Вересень) репрезентує жанр політичної деконструкції, де аналізується баланс сил між глобальними гравцями. Мемуарна публіцистика Андрія Парубія та соціологічні коментарі Євгена Головахи використовують стриманий, академічний стиль, що контрастує з емоційним напруженням березневих маніфестів. Культурно-історичні нариси про Коцюбинського, Симиренків та О. Генрі на сторінках 24–25 (№17–18 (744–745). Вересень) виконують функцію інтелектуального стабілізатора, заземлюючи поточні події у тяглість історичного процесу.

Результати і перспективи подальших досліджень обговорення

Результати проведеного річного моніторингу часопису «Країна» за 2025 рік дають змогу експлікувати закономірності трансформації видавничої стратегії від аналітичної дескрипції до стратегічного проектування майбутнього. Системний аналіз випусків за січень (№2), березень (№6), червень (№11–12) та вересень (№17–18) засвідчує високий рівень консервативності формальної структури видання за умови радикальної динаміки змістових та жанрових параметрів.

Структура видання протягом року демонструє стійку прихильність до трьохбазової архітекτονіки («Події», «Оцінки», «Люди та речі»), що виконує функцію стабілізації читацького сприйняття в умовах високої суспільної турбулентності. Попри незмінність назв рубрик, спостерігається їхня внутрішня функціональна переорієнтація: якщо в січні рубрики мали оглядовий характер, то в березні вони набули ознак ідеологічних маніфестів, у червні експертних прогнозів, а у вересні соціологічних рефлексій.

Тематична парадигма часопису пройшла повний цикл трансформації, зміщуючи фокус із зовнішніх факторів на внутрішню консолідацію. Січневий номер був сфокусований на геополітичних змінах («світ Трампа»), березневий випуск (№6) радикально перевів дискурс у площину екзистенційного вибору, червневий номер ознаменував перехід до «технологічного прагматизму», вересневий випуск завершив річний цикл соціологічним самоаналізом. Жанрова динаміка видання корелювала зі зміною тематичних акцентів, демонструючи перехід від класичної аналітики до сповідальної та експертної публіцистики. На початку року переважали аналітичні статті та портретні інтерв'ю споглядального типу. У березні та червні жанрова палітра збагатилася маніфестами, військовими прогнозами та технологічними кейсами. Вересень продемонстрував розквіт ретроспективного інтерв'ю (Євген Головаха) та мемуарної публіцистики (Андрій Парубій), що свідчить про запит аудиторії на інтелектуальну ревізію досвіду. Паралельно розвивався жанр соціального нарису, який у червні та вересні фокусувався на темах реабілітації та культури пам'яті (№17–18 (744–745). Вересень. С. 22–25).

Підсумкова еволюція головного образу в 2025 році відображає етапи дорослішання українського суспільства. Послідовна заміна архетипу «Інтелектуала-спостерігача» (січень) на «Воїна-ідеолога» (березень), згодом на «Технолога-фахівця» (червень) і, нарешті, на «Громадянина-мислителя» (вересень) свідчить про те, що

видання успішно ретранслявало перехід від боротьби за виживання до будівництва свідомої державної спільноти. Таким чином, часопис «Країна» протягом року виконував роль не лише інформаційного медіа, а й активного конструктора ціннісної матриці українського суспільства.

Висновок.

Аналіз річного циклу часопису «Країна» за 2025 рік дає підстави констатувати системну трансформацію видання з медійного хронікера у суб'єкт формування національних смислів. Попри стабільну трирівневу структуру рубрик («Події», «Оцінки», «Люди та речі»), часопис радикально змінив їхній функціональний зміст: від аналітичного спостереження за світом у січні до активного конструювання внутрішньої ідеологічної матриці восени.

Тематичний вектор змістився із зовнішньої геополітики на розбудову безкомпромісної національної суб'єктності та технологічного прагматизму. Жанрова палітра еволюціонувала від дистанційованої аналітики до експертних прогнозів, мілітарних маніфестів та мемуарної публіцистики. Ключовим результатом року стала трансформація головного героя: від архетипу «спостерігача» до «громадянина-мислителя», що відобразило перехід суспільного дискурсу від стратегії виживання до усвідомленого державотворення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Чеботарьова, І. Б., Захарова Е. О. (2025), «Класифікація та категорії наукових журналів», *Поліграфічні, мультимедійні та web-технології: матеріали Молодіжної школи-семінару X Міжнар. наук.-техн. конф., 14-17 травня 2025 р.*, ТОВ «Видавництво Ліра-К», Київ, т. 2, с. 146-149.
2. Ярошенко, Т. О. (2005), «Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів», *Вісник Книжкової палати*, № 10, с. 29-34.
3. Gazni, A. (2015), "Globalization of national journals: Investigating the growth of international authorship", *Learned Publishing*, 28(3), p. 195-204.
4. Nazarovets, M. (2024), "Unlocking the hidden realms: analysing the Ukrainian journal landscape with Ulrichsweb", *Learned Publishing*, 37(3), 12 p.

REFERENCES

1. Chebotariova, I. B., & Zakharova, E. O. (2025), "Klasyfikatsiia ta katehorii naukovykh zhurnaliv [Classification and categories of scientific journals]", *Polihrafichni, multy-mediini ta web-tekhnologii: materialy Molodizhnoi shkoły-seminaru X Mizhnar. nauk.-tekhn. konf., 14-17 travnia 2025 r.*, TOV «Vydavnytstvo Lira-K», Kyiv, T. 2, s. 146-149.
2. Yaroshenko, T. (2005), "Evolutsiia zhurnalu yak zasobu naukovoï komu-nikatsil: vid drukovanykh vydan do oryhinalnykh elektronnykh zhurnaliv [Evolution of the journal as a means of scholarly communication: from printed editions to original electronic journals]", *Visnyk Knyzhkovoï palaty Ukrainy [Bulletin of the Book Chamber of Ukraine]*, 10 (111), 29-34.
3. Gazni, A. (2015), "Globalization of national journals: Investigating the growth of international authorship", *Learned Publishing*, 28 (3), 195-204 [in English].

4. Nazarovets, M. (2024), “Unlocking the hidden realms: analysing the Ukrainian journal landscape with Ulrichsweb”, *Learned Publishing*, 37 (3), 12 p.

FORMATION OF THE SOCIETY'S VALUE MATRIX IN THE JOURNALISM OF 'KRAINA' MAGAZINE (2025)

Vitalii Gandziuk

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Kniaz Ostrozkyi Str., 32, Vinnitsia, Ukraine. 21001

e-mail: v.o.handziuk@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4312-6848>

The main objective of the study is a comprehensive analysis of the structural and content evolution of the magazine 'Kraina' throughout 2025. The research aims to track how the publishing strategy has transformed from descriptive analytics to value-based social engineering in response to long-term existential challenges and social turbulence.

To achieve this goal, a systematic approach was applied, combining content analysis to record quantitative and qualitative changes in the thematic structure and headings. Semiotic analysis was used to decode the visual codes of the covers and illustrations, while the genre-stylistic method allowed to trace the transformation of journalistic forms. The object of the study includes issues from January, March, June, and September 2025, which provided a complete picture of the intellectual dynamics of the annual cycle.

The study revealed that despite a conservative rubricator (the stable blocks 'Events', 'Evaluations', 'People and Things'), the functional content of the magazine underwent a radical transformation. In the first half of the year, the focus shifted from external geopolitical reflection (the 'Trump phenomenon') to the formulation of internal existential strategies for the nation ('Capitulation = Death'). By mid-2025, the publication transitioned to a strategy of pragmatic technological mobilization and social revival, focusing on the 'fourth industrial revolution' and rehabilitation. The analysis shows a change in the central subject of the publication: from an 'intellectual observer' at the beginning of the year to a 'specialist-technologist' and, finally, a 'thinking citizen' by autumn.

The research concludes that in 2025, 'Kraina' magazine successfully transformed from a media chronicler into an active subject in the formation of national meanings and a value matrix. The significance of the study lies in documenting the mechanisms of adaptation of high-quality analytical periodicals to the demands of a crisis society. The results demonstrate how intellectual media can act as a strategic communication tool for social recovery and the development of national subjectivity in post-war conditions.

Keywords: 'Kraina' magazine, magazine structure, publication topics, journalism genres, publication rubrics, social development, 2025 year.

Отримано редакцією видання / Received: 02.01.2026

Порецензовано / Revised: 02.01.2026

Схвалено до друку / Accepted: 05.01.2026

Опубліковано на сайті видання / Published on the publication's website: 02.02.2026